

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα έχει εισέλθει, εδώ και αρκετά χρόνια, σε μια φάση σοβαρών αλλαγών και ανακατατάξεων. Αυτές επιδρούν τόσο στη μορφολογία του κλάδου και των επιμέρους επιχειρήσεων, όσο και στα χαρακτηριστικά της απασχόλησης και των εργασιακών σχέσεων.

Αποτελεί πάγια θέση μας ότι σε συνθήκες ρευστότητας και συνεχών αλλαγών τα σημερινά προβλήματα είναι σύνθετα και πολυδιάστατα, γι' αυτό και δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται εκ των υστέρων, αποσπασματικά ή δογματικά.

Προσπαθώντας να βρισκόμαστε πάντα μπροστά από τα γεγονότα και τις εξελίξεις στον κλάδο μας, κάτι που προϋποθέτει να συλλαμβάνουμε έγκαιρα τα μηνύματα και τις προτεραιότητες των καιρών, έχουμε πολλαπλά αξιοποιήσει το επιστημονικό και διοικητικό δυναμικό του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ για να διερευνήσουμε, συστηματικά και με την πρέπουσα επιστημονική τεκμηρίωση, σημαντικά προβλήματα που απασχολούν ή που πρόκειται να απασχολήσουν τους εργαζόμενους του κλάδου.

Με τη συμμετοχή μας στη Διοικούσα Επιτροπή και στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Συνδικαλιστικής Οργάνωσης Στελεχών (Eurocadres), προβληματιστήκαμε για μια σειρά ζητήματα που, με βάση τη διεθνή εμπειρία, απασχολούν ειδικά ή πρόκειται να απασχολήσουν τα στελέχη του κλάδου μας. Ειδικότερα, η Eurocadres ζήτησε τη συμμετοχή μας σε μια ευρωπαϊκή συγκριτική έρευνα για τους όρους οργάνωσης, αμοιβής και εργασίας των στελεχών σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα.

Η συμμετοχή μας σε αυτή τη γενική έρευνα, σε συνδυασμό με τα ειδικά θέματα που απασχολούν τον κλάδο και τα στελέχη του (λ.χ. χρόνος εργασίας και διεκδικήσεις για μείωσή του, συστήματα αμοιβών, νέοι Κανονισμοί Εργασίας, εξαγορές και συγχωνεύσεις, αλλά και γενικότερα θέματα όρων και προστασίας της απασχόλησης), κατέδειξε την ανάγκη για μια συστηματική προσέγγιση της έννοιας, του ρόλου, των όρων αμοιβής και εργασίας των στελεχών του κλάδου μας.

Όχι μόνο γιατί τα στελέχη αποτελούν μια σημαντική κατηγορία εργαζομένων (πάνω από το 25% του δυναμικού του κλάδου) που οργανώνεται συνδικαλιστικά, όπως όλοι οι εργαζόμενοι, στα πρωτοβάθμια σωματεία – μέλη της ΟΤΟΕ και που πρέπει να έχει την κατάλληλη συλλογική κάλυψη και προσέγγιση των προβλημάτων της σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο. Αλλά και γιατί όλες οι συντελούμενες και οι επικείμενες αλλαγές (επιχειρησιακές, οργανωτικές, διοικητικές, τρόπου αξιοποίησης του Ανθρώπινου Δυναμικού κ.α.) περνούν πρώτιστα από και χρησιμοποιούν ως

κύριο μοχλό το στελεχιακό δυναμικό των Τραπεζών, που πρώτο καλείται να προσαρμοσθεί σε αυτές, να τις αποδεχθεί και να τις στηρίξει, επιβάλλοντάς τις κατόπιν και στους πάσης φύσεως υφισταμένους, δηλαδή στο απλό προσωπικό.

Με επίγνωση του γεγονότος ότι πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα τα στελέχη (αποδιοργάνωση χρόνου εργασίας, ευέλικτα συστήματα αμοιβής, απαίτηση για πλήρη και απεριόριστη διαθεσιμότητα για την επιχείρηση, προβληματικά συστήματα ανάδειξης – αξιολόγησης και αξιοποίησής τους, αποσταθεροποίηση απασχόλησης ή υποβάθμιση σε περιπτώσεις, ιδίως, εξαγορών και συγχωνεύσεων), είναι ή μπορούν να γίνουν κοινά με ανάλογα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι απλοί εργαζόμενοι, αποφασίσαμε να προχωρήσουμε σε μια συστηματική διερεύνηση του θέματος για τον κλάδο μας στην Ελλάδα.

Πρέπει μάλιστα να σημειώσουμε ότι η έρευνα αυτή είναι η πρώτη που επιχειρείται και στο χώρο μας και γενικότερα. Γι' αυτό είμαστε ιδιαίτερα ικανοποιημένοι που αυτή η πρωτοβουλία της ΟΤΟΕ και του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ είχε πλούσια αποτελέσματα, καταλήγοντας σε σημαντικές διαπιστώσεις και δημιουργώντας πολλαπλά ερεθίσματα για περαιτέρω διερευνήσεις και εμβαθύνσεις στο θέμα.

Η ερευνητική ομάδα συγκροτήθηκε από καταξιωμένους επιστήμονες που χρόνια παρακολουθούν τις εργασιακές εξελίξεις και γνωρίζουν καλά τον κλάδο, αλλά και από στελέχη του κλάδου, που έχουν άμεση επίγνωση των αντίστοιχων προβλημάτων. Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στη διεπιστημονική προσέγγιση των όρων αμοιβής και εργασίας των στελεχών. Είναι μάλιστα η πρώτη φορά στη χώρα μας που αντίστοιχη έρευνα δίνει, παράλληλα με την οικονομικο-διοικητική και νομική προσέγγιση του θέματος.

Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την Επιστημονική Υπεύθυνη της έρευνας κα Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, για τον επιτυχή σχεδιασμό και την επιστημονική εποπτεία της σημαντικής αυτής εργασίας, τα μέλη της ερευνητικής ομάδας κ.κ. ΙΩΑΚΕΙΜΟΓΛΟΥ, ΜΥΖΗΘΡΑ και ΝΤΟΤΣΙΚΑ για την υποδειγματική συνεργασία τους, αλλά και όλους τους συντελεστές της έρευνας που υποστήριξαν την υλοποίησή της.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τις Τράπεζες, τα σωματεία και τα στελέχη του κλάδου που ανταποκρίθηκαν άμεσα και με συνέπεια στη συμπλήρωση των σχετικών ερωτηματολογίων, από τα οποία προέκυψε πολύτιμο υλικό τεκμηρίωσης και προβληματισμού.

Αισθανόμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι που ακόμα μια φορά το σ.κ. του κλάδου μας στήριξε και υλοποίησε με επιτυχία μια ερευνητική προσπάθεια σε μια θεματική που δεν έχει ερευνηθεί συστηματικά ούτε στον κλάδο, ούτε στη χώρα μας γενικότερα. Πιστεύουμε ότι οι Τράπεζες και τα σωματεία του κλάδου μας, καθώς και ευρύτεροι

χώροι και η Πανεπιστημιακή κοινότητα, θα αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα αποτελέσματα και τα βασικά ευρήματα της έρευνας, που παρουσιάζονται στην έκδοση αυτή.

Από την πλευρά μας δεσμευόμαστε να δώσουμε συνέχεια σε αυτή την τόσο σημαντική πρωτοβουλία, τόσο σε επίπεδο προβληματισμού και επιλογών του σ.κ. του κλάδου, όσο και με νέες έρευνες και εμβασύνσεις στα προβλήματα που αναδείχθηκαν και ειδικότερα στο κομβικό για μας θέμα της αναγκαιάς, σήμερα περισσότερο από ποτέ, ενεργού συμμετοχής και αποτελεσματικής κάλυψης των στελεχών από τις γενικότερες παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες των συνδικάτων του χώρου μας.

Δ. ΚΟΥΣΕΛΑΣ

Α. ΛΑΚΚΑΣ

Πρόεδρος ΟΤΟΕ

Πρόεδρος ΙΝΕ/ΟΤΟΕ